

gjort gjældende ved Lov, saa vilde vistnok de fleste af vore Sparekasser paa Grund af Kursnedgangen have været insolvente. Disse let realisable Effekter have den Egenkab, at de gaa op og ned, om de ere nok saa solide. Der kan indtræffe pludselig Krig, økonomisk Lyk osv., og det vil da være høist ubelidt at have anbragt Penge i saadanne Effekter. Nogle Penge bør anbringes deri, men det forekommer mig at være en Skjønssag, hvor mange Penge der paa den Maade skal anbringes, og ganske vist bør det efter min Mening ikke være for mange. Jeg tror, at enhver Privatmand, som skal tilsvare en vis bestemt Sum Penge, Andre have laant ham, vil ikke give sig af med at spekulere i Obligationer, hvad der let kunde gjøre ham insolvent, naar han skulde betale Pengene ud. Han vil anbringe dem sikkert, saaledes at han til en vis Tid kan faae dem igjen; jeg synes ikke, at Ulykken ved Anbringelsen i faste Prioriteter er saa forstræffelig stor. En af Vanskelighederne for Sparekasserne, der fremkommer derved, er jo, at naar der kommer pludselig Træng til Penge, saa kunne de ikke pludselig faae Pengene ud af Eiendommene; men vi have da her til Lands heldivis Laaneinstituter, og det gode Laaneinstituter, som have Penge. Naar disse Laaneinstituter ligge inde med Penge, som de skulle anbringe mod aldeles utvivlsomt og sikkert Pant, saa ser jeg ikke rettere, end at det kan ske paa den bedste Maade ved at hjælpe Sparekasserne imod Sikkerhed i disse Panteobligationer. Hvis man vilde negte en Sparekasse saadanne Laan, fordi man synes, at den bestyres daarligt, saa vil man egentlig komme ind paa Forhold, som det forekommer mig ligge helt udenfor en Laanewirksomhed. Man spørger da aldrig, naar man laaner en Mand Penge mod godt og sikkert Pant, hvad vedkommende Mand vil bruge Pengene til, eller om han i det Hele taget bærer sig fornuftig ad. Hvad jeg derfor kunde ønske med Hensyn til § 2, var, at Størrelsen af den Andel af Sparekassemidlerne, der skal anbringes i let realisable Effekter, ikke skal slaas fast, men at Bestemmelsen i saa Henseende skal overlades til vedkommende Bestyrelse efter de tilstedeværende Forhold. Hvad angaar § 2, e om Kasseoverskudet, da forekommer det mig, at Reserverfonden er sat overmaade rundelig. Jeg kan ikke ret være med til, at man i den Grad skulde spare sammen for Fremtiden, som her er foreslaaet. Har man anbragt sine Midler paa den sikke Maade, som er foreslaaet i Litra d, og jeg kan fuldt ud sympatisere hermed, saa ser jeg ikke rettere, end at Reserverfonden paa 5 pCt. maa være tilstrækkelig, men jeg har ikke Noget imod, at man af Hensyn til disse let realisable Effekter siger, at Reserverfonden skal mindst udgjøre 10 pCt. af disse Effekters Værd; det er jo Effekter, som ere i høi Grad farlige for Sparekasser. — Hvad Regnskabs Revision og Decision angaar, skulde jeg ikke være utilbøielig til

at foretrække Sparekassekommissionens Forslag, hvorefter der ikke er nogen endelig Decision, men det overlades til Publikum og i fornødent Fald til Indenrigsministeren at tage fornøden Bestemmelse, altsaa at ophæve Stadfæstelsen af Vedtægten, naar det skulde vise sig, at man misbruger Kassen. Endnu skal jeg med Hensyn til § 2 tillade mig en lille Bemærkning. Det kan være, at det fra min Side er en Misforstaaelse, men det er ganske vist, at saaledes som det ser ud for mig, vilde jeg rigtignok have overordentlig meget mod den Bestemmelse i § 1, der henviser til § 2. Der staar nemlig: „Stadfæstelse kan ikke meddeles paa nogen Vedtægt, der indeholder Bestemmelser, som stride mod denne Lovs Forskrifter.“ Hvis Meningen nu er, at samtlige disse Vedtægtsbestemmelser, som her nævnes i § 2, skulle i Detail gennemgaaes af Ministeriet, at Ministeriet kan lave dem om ganske, som det finder for godt, og eventuelt kan sige Nei, saa finder jeg ikke at kunne sympatisere med Forslaget, men det kan nok være, at det ikke er Meningen. Min Opfattelse er, at naar de Hovedpunkter, der slaas fast i § 2, ere vedtagne, saa skal Stadfæstelsen ske; Detaillen skal Ministeriet ikke blande sig i. Det er selvfølgelig ikke, fordi jeg har nogen som helst Mistillid til Regjeringen, men vi vide jo aldrig, hvorledes Forholdene kunne udvikle sig. Jeg er ingen Ven af en Absolutisme i denne Retning, saa lidt som af nogen anden. Hvad angaar § 3, vilde jeg foretrække, at den blev strøgen. Der er allerede kommet Udtaleser i den Retning, og jeg behøver derfor maaske ikke nærmere at begrunde denne Mening. Det forekommer mig i ethvert Tilfælde, at Slutningsbestemmelsen i § 3 er overmaade nærgaaende overfor Bestyrelsen. Der siges, at hvis Bestyrelsen undlader at foretage den fjerdingaarlige Dpgjørelse eller hvert Fjerdingaar at indsende Indberetning, saa er den pligtig at erstatte Interestenterne det Værd, der maatte mangle, til Dækning af deres Tilgodehavende. Det er ganske vist en Feil, Bestyrelsen har gjort, naar den ikke følger, hvad der forlanges af den, og den bør ikke kunne gjøre det uden Ansvar. Kommissionen havde foreslaaet Bøder eller simpel Fængsel, men nu foreslaas der fuld Erstatning. Jeg tror ikke, der er nogen nødvendig Forbindelse imellem disse to Ting, thi Kassen kan jo være bleven insolvent, uden at Bestyrelsen har nogen Skyld deri, f. Ex. fordi Kassen har havt nogle „let realisable Effekter“, der ere gaaede ned i Kurs. Kassen er som sagt insolvent, og nu gjør Bestyrelsen den Feil at undlade Indberetning, men at den af den Grund skulde dække hele det Deficit, som den i Virkeligheden er helt ustyldig i, synes mig at være altfor haard Straf for Noget, som den i og for sig dog ikke bør undgælde alt for stærkt for. Nu kommer jeg til § 4, der just ikke angaar Sparekassinspektør, men angaar den stedlige